

КОНЦЕПТУАЛЬНІ АСПЕКТИ РОЗРОБКИ БАЗ ЗНАТЬ ДЛЯ КОМПЛЕКСНИХ МОНІТОРИНГОВИХ СИСТЕМ

Свірідова А.С., Козуля Т.В.

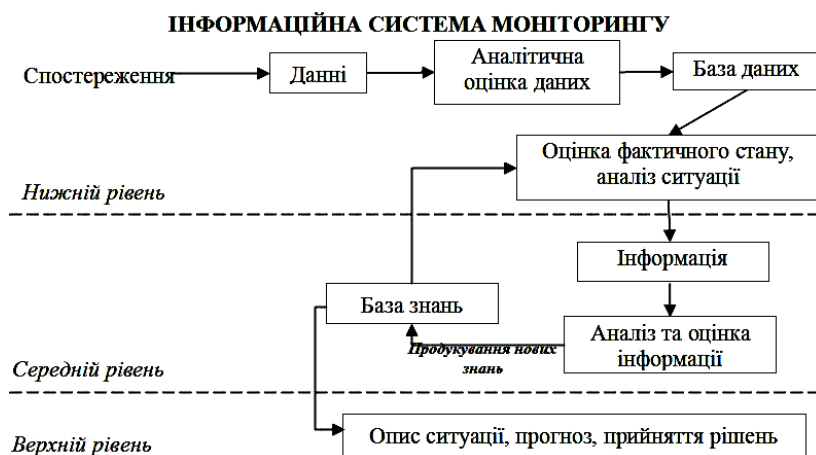
Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут», м. Харків

Комплексні моніторингові системи являють собою інформаційні системи (ІС), які базуються на розв'язанні задач спостережень за складними природно-техногенними і соціальними об'єктами, що певним чином взаємодіють з навколишнім середовищем, та контролі якості їх функціонування. Робота таких систем пов'язана зі зберіганням великих масивів даних та інформації, переробка та аналіз яких, в свою чергу, потребує структурування інформації і звернення до певних галузей знань. За результатами роботи моніторингових систем, однією із особливостей яких є накопичення інформації про об'єкт дослідження, відбувається формування нових знань про системи навколишнього середовища і процесів в них. Нові знання використовують для підвищення якості прийняття рішень при розв'язанні господарських та науково-практичних задач. Таким чином, постає задача удосконалення існуючих моніторингових систем шляхом введення модулю знань у вигляді баз знань, знання-орієнтованих систем, розробки інтелектуальних ІС.

Зважаючи на відмічену вище особливість моніторингових систем продукування знань, визначена задача щодо формування необхідної бази знань для таких систем і можливість їх розвитку за рахунок нових отриманих (рис.1).

Так, екоінформаційні системи орієнтовані на отримання нових знань за

результатами комплексного екологічного моніторингу природних, природно-техногенних системних об'єктів, забезпечуючи перетворення первинних результатів вимірювань в форму, придатну для підтримки прийняття рішень зі сталого розвитку регіонів на обробки даних, їх аналізу.

Рис. 1 – Визначення місця баз знань і їх продукування та оцінки [1].

Суттєвим при формуванні системи знань, у такому разі, є правильне подання їх в БЗ, що пов'язано з вибором способу уявлення знань. На основі порівняльної характеристики та розглянутих переваг і недоліків існуючих варіантів реалізації знання-орієнтованих інформаційних систем було обрано продукційну модель у якості моделі уявлення знань при формуванні БЗ для вирішення науково-практичних завдань комплексного моніторингу.

Література:

1. Любарский Ю.Я. Интеллектуальные информационные системы / Ю. Я. Любарский. – М.: Наука, 2013. – 232 с.